Soetan Sjahrir

ONZE STRIJD

„Onze kracht moet bestaan in het aankweken van gevoelens van rechtvaardigheid en menselijkheid. Alleen een nationalisme, dat gedragen wordt door deze gevoelens, kan ons in de wereldgeschiedenis vooruitbrengen"

©R. Marnette

ONZE STRIJD

SOETAN SJAHRIR

ONZE STRIJD

UITGEGEVEN ONDER AUSPICIËN VAN DE
„PERHIMPOENAN INDONESIA"
DOOR
UITGEVERIJ „VRIJ NEDERLAND"
AMSTERDAM

Copyright 1946 by S. Sjahrir

Printed in Holland by „Cloeck en Moedigh", Amsterdam

INHOUD

	blz.
Ten Geleide	7
Voorwoord	9
Onze strijd	11
De situatie na afloop van de Tweede Wereldoorlog	18
De positie van Indonesië in de huidige wereld	19
De democratische revolutie	21
De nationale revolutie	23
Revolutie en zuivering	24
Revolutie en partij	25
Revolutie en regering	25
De inhoud van de vrijheid	27
De vreemdelingenhaat	27
De arbeiders	29
De boeren	30
De jeugd	32
Het leger	33

TEN GELEIDE

De volgende brochure, door Sjahrir eind October 1945 gepubliceerd, dus vóórdat hij de formatie en de leiding van het nieuwe Indonesische kabinet op zich nam, spreekt een duidelijke taal.

Hoewel geschreven voor het eenvoudige, Indonesische volk en daarom elementair van opzet, zal de lezing van dit geschrift ook voor den Nederlander kunnen bijdragen tot een beter begrip en een juister oordeel omtrent de grote veranderingen, die zich thans in Indonesië voltrekken, want het geeft een scherp en glashelder beeld van de toestand, zoals die daar enkele maanden geleden was.

Wat Sjahrir in deze brochure ook den lezer in Nederland duidelijk maakt is, dat het gebeuren in Indonesië zich op een geheel ander plan beweegt dan op dat van de o, zo menselijke, maar kleine gevoelens van haat, wrok om werkelijk of vermeend onrecht, het krampachtig willen vasthouden aan prestige en dergelijke. Vèr boven dat alles uit en niet te weerstaan volgt de geschiedenis der mensheid haar weg en de bewustwording van het Indonesische volk, zijn eis om als gelijkwaardige in de rijen der volkeren te worden opgenomen, vormt hiervan een deel.

Veel van wat ook in westerse, geschoolde ogen tot nu toe in de Indonesische toestanden onbegrijpelijk leek, zal na lezing van Sjahrir's brochure zijn opgehelderd. En zoals dat met elke goed omschreven stellingname het geval is, zal ook deze brochure waarin Sjahrir met geopend vizier de buitenwereld tegemoet treedt, het groeperen van mede- en tegenstanders in deze buitenwereld tengevolge hebben. Bij het herkennen der krachten, die hier aan het werk zijn, zal de koloniale reactie in Nederland nóg verontwaardigder haar stem verheffen voor herstel van het oude gezag en ongetwijfeld — bij gebrek aan betere argumenten — het bekende communistische spook oproepen (nu dat van het fascisme niet houdbaar blijkt), niettegenstaande de formuleringen van Sjahrir, bijvoorbeeld ten aanzien van de verhouding van het vrije Indonesië tegenover de buitenlandse belangen en de vreemdelingen, die op realiteitszin en gematigdheid duiden. Aan de andere kant zullen alle democratische, vooruitstrevende elementen deze worsteling van

het Indonesische volk des te duidelijker als hun eigen strijd herkennen, waar zij zich achter behoren te scharen.

De publicatie van deze brochure en de gevolgen, die dit teweegbracht in Indonesië zelf kunnen den Nederlander overigens nog iets anders leren: dat Sjahrir deze scherpe terechtwijzingen, deze aanvallen op de mentaliteit der jeugd bijvoorbeeld, durfde publiceren in een tijd van heftige geprikkeldheid en beroering, op een ogenblik, waarop een aanval op het nationalisme zo ongeveer gelijk stond met heiligschennis en verdenking van landverraad kon oproepen, getuigt op zichzelf van grote moed — maar dat het Indonesische volk en vooral ook diezelfde jeugd, die verwijten als juist heeft aanvaard en er zijn consequenties uit heeft getrokken (men denke aan de grote meerderheid der stemmen, juist ook van die der jeugd, die de motie van vertrouwen, door Sjahrir aan de nationale conventie gevraagd, kreeg) bewijst, dat het politieke bewustzijn van dit volk zich in een buitengewoon snel tempo ontwikkelt.

Het feit, dat deze brochure bij de uitgeverij „Vrij Nederland" verschijnt is geen toeval, doch wijst op de nauwe samenwerking, die er vanaf onze gemeenschappelijke strijd tegen het fascisme, tussen „Vrij Nederland" en de Perhimpoenan Indonesia heeft bestaan. Talrijke medestrijders en vrienden hebben wij toen gevonden, voor wie het goed der vrijheid geen Europees monopolie betekent.

Wij spreken de hoop uit, dat dit geschrift in de eerste plaats zijn weg zal vinden tot al deze vrienden en voorts tot vele andere Nederlanders — ter bevordering van een beter begrip van de vrijheidsstrijd van het Indonesische volk.

Amsterdam, 28 Januari 1946.

PERHIMPOENAN INDONESIA.

VOORWOORD.

In deze brochure wordt een poging gedaan verschillende vraagstukken te belichten en te onderzoeken, die van het allergrootste belang zijn voor onze huidige strijd, — en wij zullen proberen, dit op rustige wijze en met koel verstand te doen, omdat de problemen van onze strijd, die het leven en het lot van ons millioenenvolk betreffen, niet kunnen en niet mogen worden behandeld als vraagstukken, die alleen het individu raken. Het vraagstuk, om leiding te geven aan ons volk is er uitsluitend een van beredenering, van berekening, en niet een kwestie van onze eigen wensen. Het is dan ook de bedoeling, in de hier volgende analyse bovengenoemde maatstaf aan te leggen.

De bedoeling van deze probleemstelling en van deze analyse is echter, onze tegenwoordige strijdmethode te vervolmaken.

Voorts zijn alle hier weergegeven gedachten gewijd aan onze medestrijders, die hun plicht doen op elk gevechtsterrein en in het bijzonder ter nagedachtenis aan allen, die het leven hebben gelaten in de strijd voor ons volk en ons land.

Mogen deze gedachten bijdragen tot versterking van het fundament van onze strijd!

M e r d e k a !

DE SCHRIJVER.

Djakarta.
Eind October 1945.

ONZE STRIJD.

Nu de Indonesische Republiek twee maanden bestaat, kunnen wij de situatie als volgt schetsen.

De verwachting en het verlangen om onze onafhankelijkheid te kunnen behouden, leven algemeen onder alle lagen van ons volk. Nog nimmer in onze historie heeft de vrijheidsbeweging zulk een hoogte bereikt, als thans het geval is. Speciaal bij de jeugd blijkt, hoe alle krachten worden ingespannen voor onze bevrijdingsstrijd. Echter versterken ook desa- en stadsbevolking ons streven hoe langer hoe meer. De grote massa neemt deel aan onze bevrijdingsstrijd, gestuwd door de onrust, welke haar oorzaak vindt in de willekeur, die onze maatschappij beheerste.

Voor deze massa is het duidelijk, dat de leuze „Merdeka" niet alleen de souvereiniteit van Indonesië betekent, ook niet alleen, dat de rood-witte vlag niet louter gezien moet worden als het symbool van de eenheid en de idealen van land en volk; de onafhankelijkheid betekent voor haar in de eerste plaats de persoonlijke bevrijding van willekeur, honger en ellende, en het rood-wit vooral het symbool van haar strijd, de strijd van ons volk voor de democratie. De uitingen van ontevredenheid van de massa, die vaak de vorm van wreedheden en het gewelddadig aantasten van persoonlijk bezit en veiligheid aannemen, worden begrijpelijk, wanneer wij de diepere oorzaken hiervan onderzoeken.

Gedurende de drie- en een half jaar Japanse overheersing werden de pijlers, waarop onze dorpsgemeenschap rustten, uit hun voegen gerukt en ondermijnd door dwangmaatregelen, door het wegvoeren van de dorpelingen als dwangarbeiders ver van hun woonplaats (romusya), of voor het verrichten van militaire diensten, door verplichte oogstleveringen of het gedwongen verbouwen van bepaalde gewassen, alles met een grenzenloze willekeur. Hetzelfde beeld vertoont de bevolking in de steden, die door de onzekerheid van haar toestand eveneens in onrust geraakte. Duizenden, die voor de komst der Japanners als arbeiders een bestaan vonden, verloren hun bron van inkomsten. Tienduizenden dorpelingen daarentegen zochten hun toevlucht in de steden, om zich zodoende te onttrekken aan de op het platteland heersende willekeur en honger, terwijl bovendien de tienduizenden ontvluchte romusya's, Heiho's en

dwangarbeiders het aantal inwoners zonder vaste bron van inkomsten nog kwamen vergroten. Dit alles was oorzaak van een steeds groeiende onrust in de steden, die tenslotte in een opstand zou uitbarsten, die het Japan zeer moeilijk zou maken.

Nadat Japan ineenstortte en zich voorbereidde op de overgave waardoor zijn regeringsgezag verzwakte, werd het gevaar van een uitbarsting van al deze opgehoopte krachten nog veel groter. Teneinde dit gevaar af te wenden, bezigde Japan verscheidene afleidende manoeuvres; zo trachtte het onder andere deze ontevredenheid op andere bevolkingsgroepen af te reageren. De steeds groeiende haat tegen de Japanners probeerden zij in andere banen te leiden en te richten tegen de blanken, de Tionghoanezen (Chinezen), tegen de bestuursambtenaren enzovoorts en het valt niet te ontkennen, dat deze Japanse propaganda en agitatie tenslotte hun invloed niet misten en resultaat afwierpen.

Drie en een half jaar lang was ons land afgesloten van de buitenwereld, zodat wij de toestand daarbuiten niet kenden, hetgeen Japan de vrije hand liet ons alle leugens te verkopen, waarop zijn gehele propaganda was gebaseerd. Toen de haat van ons volk tegen Japan algemeen werd en er hier en daar onlusten uitbraken, misbruikte het onze nationale gevoelens om daardoor onze afschuw van de Japanners af te leiden. De jeugd werd in de Angkatan Moeda (jonge lichting) ondergebracht om de nationalistische agitatie te intensiveren, opdat men het dreigende sociale gevaar kon afwenden. Deze nationalistische agitatie kon inderdaad onze jeugd bevredigen, evenals die intellectuele groepen, die in onrust en twijfel verkeerden.

Over het algemeen kwamen de geheime Japanse organisaties, zoals de „Zwarte Draak", de „Zwarte Waaier", en andere door de Japanse vijfde colonne geschapen instellingen als de „Kempetai" (militaire politie), de „Kaigun" (marine) enzoovoorts, tegemoet aan het streven van onze jeugd en konden haar wezenlijk beïnvloeden, niettegenstaande zij in werkelijkheid de Japanners algemeen haatte. Geheel onbewust werd zij echter door Japan beïnvloed en deed zij in haar wijze van optreden en zelfs in haar wijze van denken, de Japanners vaak na. Haar geestdrift uitte zich vooral als haat tegen vreemde volkeren en wel voornamelijk tegen die volkeren, die door Japan als vijanden werden voorgesteld: de geallieerden, de

Nederlanders, de Indo-Europeanen (die toch een deel van ons volk zijn), Ambonnezen en Menadonezen (beiden eveneens tot ons eigen volk behorend), de Tionghoanezen en de bestuursambtenaren. Het was eenvoudig de bedoeling, de gehele wereld te haten, zolang die haat maar niet gericht was tegen de Japanners.

Zó was de toestand, voordat „Indonesia Merdeka" een feit werd; dit waren de brokstukken, waarmee wij het huis van het vrije Indonesië moesten opbouwen. Op het moment, waarop de vrije Indonesische Staat werd gesticht, was de leiding bijna geheel in handen van gewezen helpers en ambtenaren van Japan. Dit vormde een beletsel om onze maatschappij te zuiveren van de Japanse ziekte, die voor onze jeugd een levensgevaar betekende. De politieke opvoeding, die tijdens de Nederlandse overheersing al zozeer bemoeilijkt werd, ontbrak geheel en al tijdens de Japanse bezetting: de jeugd werd uitsluitend opgevoed om bevelen te ontvangen, te buigen en te verafgoden, zoals de Japanner buigt voor zijn keizer en dezen verafgoodt. In overeenstemming daarmee werd onze jeugd alleen geleerd om den leider blindelings te gehoorzaken en te verafgoden. Zij werd niet opgevoed tot het dragen van eigen verantwoordelijkheid en zij was niet bekwaam, daarnaar te handelen. Haar revolutionnair bewustzijn, dat gebaseerd moet zijn op maatschappijkennis was vaag en onvoldoende. Vandaar dat ook haar bekwaamheid om de verschillende mogelijkheden, die in de maatschappij aanwezig zijn, te ordenen en te benutten, zeer onvoldoende was.

Dit was dan ook de reden, dat de strijdmiddelen en de wapens, die hadden kunnen worden gesmeed uit de krachten, welke in de vorm van haat tegen de Japanse onderdrukking en uitbuiting in onze maatschappij besloten lagen, toen niet konden worden gevormd. Elke ontevredenheidsuiting in onze maatschappij werd door de jeugd in de richting geleid van haat tegen de vreemdelingen, die in ons land verblijf houden; begonnen bij exercities met speren, is dit nu al uitgegroeid tot moord- en roofpartijen en allerlei handelingen, die door de bril van onze maatschappelijke strijd bezien, waardeloos of zelfs reactionnair zijn, zoals elke fascistische daad reactionnair is.

De vertraagde komst van de geallieerde strijdkrachten ter vervanging van het Japanse leger, dat niet langer regeren wilde, bood

de Indonesische republikeinse regering een goede gelegenheid, de macht van de republiek te vestigen. Nochtans werd dit niet naar behoren gedaan.

De voornaamste reden hiervan ligt in de omstandigheid, dat degenen, die de teugels der Indonesische Republiek in handen hielden, geen sterke figuren waren. De meesten van hen hadden té dikwijls gebogen en té hard gelopen voor Japan en voor Nederland, zij waren weifelaars, die niet durfden handelen en geen verantwoordelijkheid op zich durfden nemen. In de tweede plaats waren er velen onder hen, die zich móreel verplicht gevoelden tegenover de Japanners, omdat zij meenden dat deze de geboorte van het vrije Indonesië voor hen hadden voorbereid. Tenslotte meenden zij aan de macht te zijn gekomen, juist omdat zij met Japan hadden samengewerkt.

Dit waren de oorzaken waarom de Indonesische Republiek na de verzwakking van het Japanse gezag — later gevolgd door de ineenstorting nog vóórdat het door de geallieerden was overgenomen — niet in staat was van deze gunstige omstandigheden te profiteren door haar macht op te bouwen, zodat het de schijn had van een land zonder regering, terwijl het in beroering gekomen volk nog niet over de opleiding en de kennis beschikte om zijn problemen ten aanzien van staat en regering op te lossen. Groeiende verwarring was hiervan het gevolg en onder deze omstandigheden kon de nationalistische agitatie vormen aannemen, die door degenen, die haar hadden ontketend, niet gewenst of beheerst werden. Moordaanslagen op vreemdelingen, berovingen — hoewel begrijpelijk wanneer wij de toestand der bevolking in aanmerking nemen — bewezen de innerlijke zwakte van de Indonesische republikeinse regering, die zich nog niet kon laten gelden als een gezag, dat door het volk geëerbiedigd en aanvaard was.

Onze jeugd, die trachtte de ontevredenheid van het volk te benutten, voldeed ook weer niet aan de voorwaarden nodig om een volk leiding te kunnen geven bij de te voeren strijd. In 't algemeen gesproken bezat onze jeugd slechts de vaardigheid om soldaat te worden, dat wil zeggen om te marcheren en bevelen op te volgen — tot de aanval, tot bestorming — en om zich in de meest letterlijke zin op te offeren; zij had niet geleerd, hoe men leiding moet geven. Daar zij deze bekwaamheid miste, geschiedden propa-

ganda en agitatie ten aanzien van de massa dan ook op de manier, die zij van de Japanners had gezien en geleerd.... dus fascistisch. Deze mentaliteit van onze jeugd is zeer te betreuren. Zij verkeert steeds in twijfel en ofschoon zij vol élan is, heeft zij nog geen begrip van de mogelijkheden, die zich voordoen of van het stadium, waarin haar strijd verkeert, zodat haar blik niet ver reikt. Haar enige houvast is vaak de leuze: „vrijheid of dood" en telkens, wanneer zij het gevoel heeft, dat de vrijheid nog niet geheel zeker is, terwijl zij evenmin direct tegenover de dood staat, geraakt zij in twijfel.

Het middel om die twijfel te verdrijven werd in 't algemeen gezocht in voortdurende actie, die daardoor tot een soort bedwelming voor de geest werd. Voor ons volk als geheel is deze geestdriftige activiteit van de jeugd in wezen een grote aanwinst en haar daden waren dan ook in het begin een grote stuwkracht voor onze strijd; aan de andere kant echter was deze onberedeneerde deelde en onze strijd verzwakte. Dat is bijvoorbeeld het geval bij de ophitsing en de vijandige handelingen tegenover vreemdelingen, die onze positie in het oog van de wereld verzwakken.

De buitenwereld had vanaf het begin alle sympathie voor onze vrijheidsstrijd. Men kan zeggen dat de publieke opinie, in de eerste plaats die der gehele internationale arbeidersklasse, in het begin aan onze zijde stond, doch door het steeds toenemen van gebeurtenissen, waaruit de verwarring onder ons volk bleek en die moeilijk als uitingen van onze vrijheidsstrijd kunnen worden geaccepteerd — zooals het moorden en roven — kan de publieke mening in de buitenwereld zich wijzigen, zoals de laatste tijd wel is gebleken.

Al deze tekenen van verwarring in ons land zullen niet alleen de kapitalistische wereld, doch in 't algemeen gesproken ook de internationale arbeidersklasse verontrusten. De kapitalisten zijn bevreesd voor de mogelijkheid, dat hun kapitaal de verwachte opbrengst niet zal opleveren wanneer de rust in ons land zal zijn weergekeerd. De arbeiderswereld staat wantrouwend tegenover de tekenen van fascistische wreedheid, op dit ogenblik over de gehele wereld al zo berucht, terwijl zij de moordaanslagen op vreemdelingen ook bezwaarlijk kan aanvaarden en des te minder nog de moordaanslagen en wreedheden, bedreven tegenover Indo's, Ambonnezen en Menadonnezen, die immers tot ons eigen volk behoren.

Al deze dingen zullen worden opgevat als blijk van het onrijpe in onze nationale gevoelens, die in werkelijkheid als kern een politiek nationaal bewustzijn moeten inhouden. De haat tegen Indo's, Ambonnezen en Menadonezen zal door de buitenwereld alleen kunnen worden opgevat als een gebrek aan nationaal bewustzijn bij de massa van ons volk. Zolang het ene gedeelte van onze bevolking tegen een ander gedeelte kan worden opgehitst en uitgespeeld, blijft het voor de buitenwereld inderdaad moeilijk om de aanwezigheid van een sterk Indonesisch nationaal besef aan te nemen en zolang zullen er misverstanden blijven heersen met betrekking tot onze huidige strijd.

De kapitalist heeft geen andere maatstaf voor onze strijd dan de berekening van winst of verlies. Indien het hem geen verlies oplevert, zal hij neutraal blijven; hij zal vóór ons zijn, wanneer er winst uit te halen valt en tegen ons, wanneer het hem verlies dreigt te veroorzaken. In het laatste geval zal hij al zijn krachten verzamelen om ons te bestrijden, waarbij hij niet voor militaire interventie zal terugdeinzen, teneinde zijn kapitaal te beschermen. Daarom zal de Indonesische republikeinse regering, mocht zij er niet in slagen de wanorde te bedwingen, die de plannen en mogelijkheden van het buitenlandse kapitaal bedreigen, ongetwijfeld door dit kapitaal als vijand worden beschouwd — en dientengevolge ook door al die landen, waar dat kapitaal heerst.

Aangezien zij deze waarheid niet beseffen en er geen rekening mee houden, treden velen onzer op alsof zij deze buitenlandse interventie willen uitlokken. Een dergelijke handelwijze is natuurlijk geheel in strijd met elke krijgskunde, die er juist op gericht moet zijn, de vijand zo zwak mogelijk te laten en te voorkomen, dat hij zich door het verkrijgen van steun en bondgenoten zou kunnen versterken. Een dergelijke handelwijze kan alleen begrepen worden vanuit de zelfvernietigingsmentaliteit, die deze mensen beheerst.

Voortdurend moeten wij waken tegen het gevaar, om nogmaals het slachtoffer te worden van het Japanse opvoedings- en propagandasysteem.

In het bovenstaande hebben wij openhartig uiteengezet en aangetoond, wat de tekortkomingen en zwakheden in onze huidige vrijheidsstrijd zijn. Een en ander samenvattend, kunnen wij vaststellen, dat veel van de verwarring en de twijfel, die op het ogenblik

aan de dag treden, niet had kunnen worden voorkomen; doch dat er, wanneer bij de leiding een juist begrip en een zuivere berekening van onze situatie en onze politieke mogelijkheden in binnen- en buitenland aanwezig zouden zijn geweest, beslist betere resultaten zouden zijn bereikt dan thans het geval is en de verwarring en de twijfel minder groot zouden zijn geweest.

Om bij te dragen tot een helderder begrip omtrent hetgeen hierboven werd gezegd zal ik in enkele volgende hoofdstukken verschillende politieke feiten belichten, die wij als uitgangspunt van onze berekeningen dienen te nemen, om daarnaar de richting en de stappen te bepalen, die wij tegenover het buitenland en in het binnenland zullen moeten nemen.

I
DE SITUATIE NA AFLOOP VAN DE TWEEDE WERELDOORLOG

Na afloop van de tweede wereldoorlog tekenen zich drie militaire en economische machten af, die alle andere overheersen, namelijk de Verenigde Staten, Engeland en Sovjet-Rusland. De door de overige landen gevormde invloedssferen worden door deze drie beheerst; al deze andere landen hebben door de laatste machtsverschuivingen hun toch al zo beperkte souvereiniteit verloren.

Het politieke systeem van Sovjet-Rusland is gebaseerd op de beginselen van een socialistische economie, die in de afgelopen decennia de vuurproef heeft doorstaan en die in wezen niet zo afhankelijk is van de economische en politieke situatie buiten Rusland.

De Verenigde Staten en Engeland daarentegen hebben de gehele wereld nodig voor hun op kapitalisme en imperialisme gegrondvest economisch leven. De tweede wereldoorlog heeft voor milliarden aan goederen vernietigd uit de wereldrijkdommen en heeft eigenlijk de gehele wereld verarmd, met uitzondering van de Verenigde Staten. De productiemiddelen zijn zeer schaars geworden en kunnen, voor zover zij nog aanwezig zijn, niet ten volle worden benut. Ook is er een nijpend tekort aan menselijke arbeidskracht, terwijl de beschikbare krachten zeer hebben geleden door honger en ziekte.

Dit alles is oorzaak van een verzwakking van de kapitalistische wereld en het is nog onzeker, hoe zij zich voldoende zal kunnen herstellen om weer haar vroegere krachtige positie in te nemen.

De economische ineenstorting in het grootste deel van de wereld uit zich in verwarring en scherpe politieke tegenstellingen. De druk van de zijde der arbeiders om de kapitalistische maatschappijstructuur in een socialistische te veranderen wordt hoe langer hoe groter. Aan de andere kant zoeken diegenen die, ofschoon zij zich in het nauw gedrongen voelen, aan het oude systeem blijven vasthouden, naar allerlei wegen om hun positie te versterken met het doel het kapitalistisch-imperialistische systeem te verbeteren. Dus komen we tegenover een nieuw soort imperialisme te staan.

Wij leven thans in een tijdperk, dat zal hebben te beslissen welk systeem veld zal winnen en tenslotte het lot van de mensheid zal bepalen: dit nieuwe kapitalisme of het socialisme. Deze beide stromingen zullen van nu af aan de politieke inzet vormen bij het tweegevecht in de wereld. Wij zullen een voortdurende politieke crisis meemaken, wellicht voerende naar verdere economische depressies met de daarmee samenhangende mogelijkheden van tijdelijke botsingen, — misschien ook naar een nieuwe wereldoorlog.

II

DE POSITIE VAN INDONESIE IN DE HUIDIGE WERELD.

Indonesië ligt in de invloedssfeer van het Engels-Amerikaanse kapitalisme en imperialisme en het lot van Indonesië hangt dus hiervan af. Sinds meer dan een eeuw is de Nederlandse heerschappij over ons land en ons volk slechts een aanhangsel van de berekeningen en richtlijnen van de Engelse buitenlandse politiek geweest. Wij weten, dat nadat Engeland in het begin van de negentiende eeuw Indonesië van de Nederlanders afpakte en het hen weer teruggaf, in werkelijkheid de Nederlanders niet meer uit eigen kracht in ons land konden blijven, maar bij de gratie der Engelsen, zodat sindsdien hun gezag hier geheel en al afhankelijk was van de Engelse politiek.

Engeland heeft haar politiek ten opzichte van Oost-Azië meer dan een eeuw kunnen handhaven, ondanks het feit, dat er nieuwe krachten en verhoudingen ontstonden, zoals in Sovjet-Rusland, Japan, de Verenigde Staten van Amerika, de Chinese revolutie; het kon echter niet anders, of haar positie wijzigde zich, met name in Tiongkok (China).

De grote verandering met betrekking tot ons land vond plaats, toen de Nederlanders door het Japanse leger uit Indonesië werden verjaagd. Nu Japan de oorlog verloren heeft, zal dit land voor een poos van het politieke toneel in Oost-Azië verdwijnen. Aan de andere kant kan men zeggen, dat diens plaats thans wordt ingenomen door de Verenigde Staten, die Japan's machtspositie in dit deel van de wereld hebben overgenomen, zodat zij nu verreweg de grootste macht in de Pacific zijn geworden. In tegenstelling tot de reeds meer dan een eeuw oude Engelse politiek, doet deze Amerikaanse macht zich nu over geheel Azië gevoelen als vernieuwend en hervormend; ook ten opzichte van ons land is dit het geval. Wanneer Engeland zijn politiek niet in overeenstemming zal weten te brengen met die van de Verenigde Staten — die zelf weer beheerst wordt door de wetten van het kapitalisme — zal het tegenover deze Amerikaanse krachtsontplooiïng een nederlaag lijden.

Het is duidelijk, dat de heerschappij van Nederland over ons land tot nu toe slechts een pion was in het schaakspel der Engelse politiek. Het is verder duidelijk, dat het Nederlandse gezag over ons land voor de Amerikaanse politiek niet dezelfde betekenis heeft als voor die van Engeland. In deze feiten schuilen voor ons de mogelijkheden om een nieuwe positie te verwerven in overeenstemming met de politieke machtswensen van de reus Amerika in de Pacific. Doch aan de andere kant bepalen deze feiten ook de grenzen van die mogelijkheden, zolang de wereldconstellatie nog een kapitalistisch en imperialistisch karakter draagt. Tot zolang vertoeven wij in en worden wij omringd door een Amerikaans-Engelse imperialistisch-kapitalistische sfeer en hoe wij ons ook zullen inspannen, op zichzelf zullen onze krachten niet toereikend zijn om die wereld ineen te doen storten en zo een volledige vrijheid te bereiken. Daarom is het lot van Indonesië, méér nog dan dat van welk ander land ook, afhankelijk van de internationale toestand en ontwikkelingsgang en méér nog dan voor welk ander volk ter wereld ook is het voor ons noodzakelijk om de grondslagen van de menselijke samenleving te veranderen, waardoor wij het kapitalisme en imperialisme van deze wereld kunnen laten verdwijnen. Zolang dat nog niet is geschied, zal onze nationale strijd voor ons geen volledig bevredigend resultaat kunnen opleveren en zal de verkregen vrijheid, wanneer wij die op de Nederlanders hebben

weten te verwerven, slechts gelijk blijven aan die van andere kleine mogendheden die onder invloed staan van grote kapitalistische landen, dat wil dus zeggen een vrijheid in naam alleen.

III

DE DEMOCRATISCHE REVOLUTIE

Onze revolutie is van buitenaf gezien een nationale revolutie, maar inwendig beschouwd is zij een democratische revolutie. Ofschoon wij reeds tientallen jaren in het moderne wereldverkeer zijn ingeschakeld en ofschoon onze samenleving daardoor reeds in vele opzichten veranderd en beïnvloed is, is echter in wezen — speciaal in de desa — de gedachten- en levenssfeer van ons volk nog feodaal. De Nederlandse overheersing greep alle aanwezige resten van dit feodalisme aan om daarop te steunen en zo de vooruitgang van ons volk tegen te gaan. Zo bijvoorbeeld waren onze Indonesische bestuursambtenaren, die uit die feodale overblijfselen werden gerequireerd, niet meer dan een werktuig der Nederlandse onderdrukkers. Verschillende verordeningen, die op onze desabevolking van toepassing waren, waren niet meer dan wat beter georganiseerde feodale gebruiken, zoals bijvoorbeeld blijkt uit de minachting voor de desabewoner, die nog min of meer als een slaaf werd beschouwd, zowel in de ogen van onze adel als in die van de Nederlandse overheersers.

De Nederlandse overheersing zocht haar kracht in het verbinden van de moderne ratio met het Indonesische feodalisme en werd tenslotte het eerste voorbeeld van het fascisme in de wereld. Dit koloniale fascisme was er veel eerder dan het fascisme van Hitler of Mussolini; lang voordat Hitler het concentratiekamp Buchenwald of Belsen had opgericht, bestond Boven-Digoel al. Daarom stond onze volksbeweging reeds van begin van haar strijd tegen de vreemde overheersing af, in werkelijkheid tegenover de feodale bureaucratie en tenslotte tegenover de autocratie van het Nederlandse koloniale fascisme; daarom is onze volksbeweging waarachtig democratisch.

Onze voornaamste eis: volkssouvereiniteit geeft inderdaad een juist beeld van de problemen van ons volk ten overstaan van de

vreemde autocratische, fascistische overheersing. Bij zijn nationale strijd eiste ons volk zijn menselijke rechten op, die het moesten waarborgen, dat het niet langer als slaaf zou worden behandeld. Dit is de reden, dat ons inziens onze huidige nationale revolutie tevens een democratische revolutie is, die ten nauwste samenhangt met onze feodale maatschappij, vooral in de dorpen. Maar natuurlijk kunnen wij onze revolutie niet vergelijken met bijvoorbeeld de Franse revolutie. Wij leven nu in een wereld, die reeds de atoomenergie benut, met een techniek, een organisatie en een wetenschap, die geenszins vergeleken kunnen worden met de toestand, waarin de wereld verkeerde ten tijde van de Franse revolutie. Onze eigen maatschappij kent al trust- en kartelvormingen, telegraaf, radio, fabrieken en grote kapitalistische concerns — olie en dergelijke — die bewijzen, dat al kunnen wij ook vaststellen, dat onze revolutie een volksrevolutie is, wij niet de vergissing moeten begaan om haar met de Franse revolutie te vergelijken, wat betreft haar positie en mogelijkheden. Ten tijde van de Franse revolutie bestonden het wereldkapitalisme en -imperialisme, zoals wij dat hierboven hebben geschilderd, nog niet; de wereld vormde, voor zover het haar economische verhoudingen betreft, nog geen eenheid als thans, terwijl ook de structuur en de situatie in Frankrijk zelf totaal verschilden van de structuur en de situatie in ons land op dit ogenblik. Frankrijk en de Franse revolutie vormden de voorhoede en de wegbereiders voor de kapitalistisch-imperialistische wereld; onze revolutie daarentegen zal meehelpen aan het afsluiten van het kapitalistisch-imperialistische tijdvak, zoals de sociale strijd, die thans overal ter wereld gaande is, moet worden beschouwd als de eindfase van het kapitalistisch-imperialistische systeem, met als nevenverschijnselen de arbeiderbewegingen en die der socialisten, met al haar overwinningen en vooruitgang, zoals men dit thans overal kan waarnemen. Hierdoor verschilt onze revolutie geheel van die der Fransen, die slechts burgerlijk-democratisch was.

Daarom ook kan het niet anders, of onze revolutie moet een sociaal karakter zijn. In onze huidige revolutie neemt de arbeidersklasse een geheel andere positie in dan de arbeidersklasse in Frankrijk tijdens de Franse revolutie, ofschoon beider mentaliteit veel punten van overeenkomst vertoont, zoals haar onrijpheid en haar gebrek aan klassebewustzijn. De sociale trek van onze revolutie toont ook haar

mogelijkheden op maatschappelijk gebied aan, want al deze factoren zijn dynamisch. Zoals hierboven al uiteengezet, hangt dit alles echter in de eerste plaats af van de mogelijkheden, die de internationale situatie ons land biedt. Subjectief gesproken is het logisch dat de sociale inslag in onze revolutie steeds sterker en dieper zal worden, maar objectief gezien zijn de kansen op verdere ontwikkeling in die richting geheel afhankelijk van de in de overige wereld plaatsgrijpende wijzigingen. Wat daarvan de grenzen zijn, heb ik hierboven ook reeds aangegeven.

IV

DE NATIONALE REVOLUTIE

Naar buiten vertoont onze revolutie zich als een nationale revolutie; naar binnen heeft zij, volgens de wetten van de democratische maatschappij, een sociale inslag. Wanneer wij van dit feit niet diep doordrongen zijn, zal hetgeen wij op dit ogenblik nastreven, slechts een nationale revolutie blijven, vol wanbegrip tegenover de maatschappelijke veranderingen, die thans bezig zijn, zich in onze democratische samenleving te voltrekken. Het gevaar is groot, dat wij zodoende een van onze vijanden, namelijk het feodalisme, dat nog steeds in onze maatschappij aanwezig is en dat in overeenstemming is met bepaalde vormen van nationalisme, niet zouden herkennen, zodat ons nationalisme dan de trekken zou krijgen van een soort solidarisme, en wel een feodaal of hierarchisch solidarisme — met andere woorden een fascisme, de grootste vijand van de vooruitgang bij alle volkeren ter wereld. Een ideologie, die zich zoals thans het geval is, uit in verwarring en onrust, doet zich vaak voor als een soort nationalisme of een nationaal-communisme à la Hitler of Mussolini.

In verband hiermee mogen wij bij het ordenen van onze maatschappelijke krachten in geen geval uit het oog verliezen, dat wij een democratische revolutie doorvoeren en dat deze nationale revolutie daarvan slechts een uitloper is. Niet het nationalisme behoort nummer één te zijn, maar de democratie, al lijkt het soms ook veel gemakkelijker ermee te volstaan de massa tegen de vreemdelingen op te hitsen. Inderdaad is dat eenvoudiger en zal dat ongetwijfeld

voor een ogenblik succes hebben (men denke slechts aan de successen van Mussolini, Hitler, Franco, Chang Kai Shek en anderen) doch dergelijke methoden hebben altijd een reactionnaire uitwerking en belemmeren de vooruitgang en de sociale strijd in de geheele wereld; de leiders zijn dan slechts de vijanden van het volk, ook al worden zij soms tijdelijk door het volk verafgood, zoals Hitler en Mussolini.

V

REVOLUTIE EN ZUIVERING

Door het bepalen van de omvang van onze strijd, zoals hierboven is geschied, blijkt nu dat onze revolutie geleid moet worden door revolutionnaire, democratische groeperingen en niet door nationalistische groepen, die zich eens hebben laten gebruiken als de knechten van het fascisme, hetzij van het Nederlands-koloniale, dan wel van het Japans-militaire fascisme.

Die revolutionnair-democratische strijd moet beginnen met zichzelf te zuiveren van elke Japanse fascistische smet en stelling te nemen tegen al diegenen, wier geest nog steeds onder invloed staat van de Japanse propaganda en opvoeding. Zij, die zichzelf en hun eer aan het Japanse fascisme hebben verkocht, behoren uit de leiding van onze revolutie te worden gestoten — dat zijn dus diegenen, die ooit hebben meegewerkt aan de Japanse propaganda, de geheime politie; in 't algemeen ieder, die voor de Japanse vijfde colonne heeft gewerkt — al deze lieden moeten worden beschouwd als verraders van onze strijd en worden onderscheiden van de gewone arbeiders, die voor de vijand hebben moeten werken om in hun levensonderhoud te voorzien. Dus dienen alle bovengenoemde collaborateurs te worden beschouwd als onze eigen fascisten, als handlangers en werktuigen van het Japanse fascisme, die een zware schuld op zich hebben geladen en verraad hebben gepleegd aan onze strijd en onze volksrevolutie.

De Indonesische Republikeinse Staat, die wij als middel van onze volksrevolutie hebben ingesteld, moeten wij gebruiken voor onze democratische strijd, gezuiverd van alle overblijfselen van het Japanse fascisme. De grondwet, die nog niet helemaal demo-

cratisch is, dient te worden gewijzigd in een zuiver democratische grondwet, waarbij moet worden uitgegaan van het principe, dat alle staatsinstellingen gefundeerd moeten zijn op de grondrechten van het volk, te weten: vrijheid van denken, van spreken, van godsdienst, van schrijven, bestaanszekerheid, het recht op onderwijs, het recht om deel te nemen aan de vorming en het bestuur van de staat, actief en passief kiesrecht voor alle bestuurslichamen.

VI

REVOLUTIE EN PARTIJ

Teneinde alle krachten op te bouwen om onze revolutie doelmatig en goed-georganiseerd door te voeren, moet de leiding vergeleken kunnen worden bij een legerafdeeling, verschanst in een vesting van ideologie, die uitgerust is met grondige, nauwkeurige kennis en die zich verzamelt in een revolutionnaire partij. Deze revolutionnaire partij, ideologisch zuiver en theoretisch goed onderlegd, met een moderne, efficiente organisatie, is noodzakelijk om de revolutie te leiden, dat wil zeggen: alle strijdbare maatschappelijke krachten te ordenen, de strategie en de tactiek voor de strijd te bepalen, de strijdmiddelen en wapenen te scheppen en te gebruiken. Deze revolutionnaire democratische partij dient zo mogelijk te worden geleid door mensen, die geschoold zijn in de revolutionnaire strijd, die kennis en ervaring van revolutionnaire strijdmethoden in de wereld hebben en die hun daden weten aan te passen aan gewijzigde omstandigheden. Het ledenaantal van deze partij behoeft niet groot te zijn, mits het maar bestaat uit een strijdbare, goedgedisciplineerde groep, modern en efficient georganiseerd, met een klare ideologie en goed-gefundeerde kennis.

VII

REVOLUTIE EN REGERING

De eerste stap, die wij moeten doen om de huidige situatie te veranderen en te verbeteren — behalve het verzamelen van alle bewuste revolutionnaire krachten in een gedisciplineerde partij —

bestaat uit een zo snel mogelijke verbetering van de positie van de Indonesische Republikeinse Staat en voorts in de georganiseerde bestrijding van de wanorde onder het volk.

Zo spoedig mogelijk moet het gehele regeringsapparaat gedemocratiseerd worden, zodat het gehele volk in het landsbestuur wordt ingeschakeld. Dit kan gemakkelijk geschieden door vertegenwoordigende lichamen in het leven te roepen overal, waar dat noodzakelijk is, dus van de dorpen af tot in de top van de regering toe. Alle bestuursapparaten dienen zo spoedig mogelijk op democratische grondslag te worden gebracht, opdat de kloof, die tot nu toe de massa van het bestuur scheidde, wordt gedempt. De oude bestuursambtenaren kunnen voorlopig werk vinden als adviseurs bij de hervormingen in hun diverse gebieden, of wel tewerkgesteld worden op kantoren, bij het politiewezen, bij agrarische zaken, enzovoorts. Wanneer het nieuwe regeringsapparaat is gevormd, zullen de wanordelijkheden hun bestrijding vinden in eigen boezem, dat wil zeggen in de dorpen zelf, terwijl de regering een apparaat krijgt, dat kan worden gebruikt om de democratische revolutie door te zetten tot in de economische en sociale structuur van de desa. Op deze wijze krijgen wij een middel, om onze maatschappij van de grond af — dat wil zeggen vanuit de desa — te reorganiseren; alle idealen tot vernieuwing van onze maatschappij kunnen van daaruit worden verwezenlijkt.

Vanzelf zullen dan alle wreedheden en vijandigheden ten opzichte van vreemdelingen en niet-bewuste delen van ons eigen volk verminderen en ophouden. Het fascistische karakter verdwijnt vanzelf, zodra een geest van democratie en menselijkheid opbloeit.

Vanzelf zal dan ook onze positie ten opzichte van het buitenland sterker worden. De georganiseerde pogingen, die wij in het werk stellen om onze positie voortdurend te versterken zijn niets anders dan het versterken, op democratische wijze, van de organisatie van ons land en dit geeft de wereld groter vertrouwen, dat wij in staat zijn ons land en ons volk behoorlijk te besturen zonder de economische, politieke en culturele betrekkingen met het buitenland te veronachtzamen.

Zolang wij leven in een kapitalistische wereld, zijn wij gedwongen ervoor te waken, dat wij niet in vijandschap met die kapitalistische wereld geraken; dit brengt mee, dat wij ons land zoveel mogelijk

moeten openstellen als arbeidsterrein; echter op voorwaarde, dat het welzijn van ons volk daardoor niet wordt aangetast. Ditzelfde geldt ook voor de houding, die wij moeten aannemen ten aanzien van vreemdelingen, die in ons land komen. Een maatschappij, die op een krachtige, gezonde democratie is gebaseerd, kan dit alles met gemak verdragen zonder dat dit aanleiding behoeft te geven tot haatgevoelens jegens bepaalde bevolkingsgroepen op grond van nationaliteitsgevoelens, zoals thans nog het geval is. Alle wetten en aangelegenheden betreffende de ingezetenen worden dan democratisch geregeld in een geest van humaniteit en sociale rechtvaardigheid.

VIII

DE INHOUD VAN DE VRIJHEID

De Indonesische Republikeinse Staat, die wij bezigen als strijdmiddel in onze democratische revolutie krijgt pas haar volle waarde, wanneer wij haar een zuiver democratische inhoud geven. Voor ons kan slechts die overwinning waarde hebben, die een werkelijke inhoud heeft; een overwinning in naam en eer alleen is geen overwinning. Die inhoud is juist de richtsnoer voor onze politieke strijd. Het nationalistische streven kan dikwijls het gevaar niet ontlopen om door uiterlijke vormen en namen te worden beïnvloed. Maar al te vaak blijkt dan ook een zogenaamde nationale overwinning voor de massa van nul en gener waarde. Wanneer wij de waarde van ons vrije Indonesië bepalen naar de waarde van een zuivere democratie, dan is het in onze politieke strijd tegenover de wereld, dat wij deze inhoud in het geding moeten brengen. De Indonesische Republikeinse Staat is slechts een naam voor de inhoud die wij beogen en waarnaar wij streven.

IX

DE VREEMDELINGENHAAT

Een der belangrijkste punten in onze strijd vormen onze houding en onze politiek tegenover die groepen, die min of meer geisoleerd staan van onze eigen burgerij, dat wil zeggen de vreemdelingen,

Indo-Europeanen en Indo-Aziaten, Christenen, Ambonnezen, Menadonnezen en anderen. Tot nu toe nemen wij ten opzichte van al deze groepen nog geen bevredigend politiek standpunt in. Er zijn zelfs de laatste tijd dingen gebeurd, die geheel verkeerd zijn en onze strijd schaden. De haat tegen minderheden en vreemdelingen vormt inderdaad een verborgen factor in elke nationalistische strijd en komt des te eerder tot uiting, wanneer deze minderheden en vertegenwoordigers van andere volkeren blijkbaar een geprivilegeerde positie innemen. Elke nationale beweging echter, die zich door vreemdelingenhaat laat meeslepen en bedwelmen en daaruit haar kracht wil putten, zal tenslotte de gehele wereld en de gehele mensheid tegenover zich vinden. De nationale hartstocht, die oorspronkelijk een krachtsbron voor de beweging kan zijn, zal op dood spoor komen om tenslotte tenonder te gaan in een roes van zelfvernietiging. Onze kracht moet bestaan in het aankweken van gevoelens van rechtvaardigheid en menselijkheid. Alleen een nationalisme, dat gedragen wordt door deze gevoelens van rechtvaardigheid en menselijkheid, kan ons in de wereldgeschiedenis vooruitbrengen.

Want tenslotte moeten alle volkeren hun eindbestemming vinden in één mensheid, die de gehele aarde als één volk overdekt, een mensheid, die leeft in verhoudingen, gebaseerd op rechtvaardigheid en recht, niet langer begrensd door bekrompen gevoelens, die de mensheid onderling verdelen door verschil van huidskleur of afstamming.

Wanneer tenslotte deze bekrompen gevoelens, die ons tot onze daden en gedragingen aandrijven zijn verdwenen, zullen ons ook de ogen opengaan voor het onbeschaafde in onze geschiedenis. Dan zullen wij duidelijk het verschil zien tussen vaderlandsliefde en de haat tegen vreemdelingen en minderheden in ons land, die zich door de historische ontwikkeling van ons onderscheiden en zich van ons afzonderen op grond van de andere samenstelling van hun bloed, hun domme en onbeschaafde bloed.

Onze houding ook tegenover dit vraagstuk moet gebaseerd zijn op een juist maatschappelijk inzicht, op scherpe analyse en waardebepaling, in dienst van onze idealen van menselijkheid en sociale rechtvaardigheid.

X

DE ARBEIDERS.

In dit stadium van het kapitalisme, waarin het wereldkapitaal steeds meer geconcentreerd wordt, voornamelijk in New York en Londen, wordt de kapitalistische wereldproductie meer dan vroeger door een of twee kapitaal-centra beheerst, en wel in het bijzonder door Wallstreet. Men kan zeggen, dat tengevolge van deze oorlog de gehele wereld door schulden aan Wallstreet is gebonden. Dit maakt, dat de krachten en de machtspositie op deze wereld waarlijk internationaal zijn geworden. Daartegenover zullen de arbeiders slechts dan met succes voor hun belangen kunnen opkomen, wanneer zij georganiseerd zijn, met erkenning van deze feiten en daar in hun organisaties rekening mee houden. Organisatie en strijd der arbeiders moeten eveneens internationaal gefundeerd zijn.

Onze arbeiders richten thans hun strijd op de verdediging van de vrije Indonesische Staat. Dit spreekt vanzelf, maar het neemt niet weg, dat wij op bovenstaande feiten de aandacht moeten vestigen, omdat in de loop van die strijd de nationale solidariteit van onze arbeiders moet kunnen overgaan in een internationale solidariteit en organisatie, die zich op één lijn kan stellen met de strijd der arbeidersklasse over de gehele wereld.

Hun vurig nationalisme kan voor de arbeiders een belemmering vormen, om hun strijd in internationaal verband te zien en zich bewust te worden van hun positie in deze kapitalistische maatschappij. Dit leidt hen in verkeerde banen en verzwakt hun positie. Om het gevaar te voorkomen, dat de arbeiders in onze nationale strijd de grondslagen van hun eigen strijd uit het oog verliezen en loslaten, zodat zij gemakkelijk door andere sociale groepen misleid en misbruikt kunnen worden, moeten zij ook in deze nationale strijd voor hun positie als Indonesiërs op eigen wijze opkomen, dat wil zeggen in hun eigen verband en met de strijdmiddelen der arbeiders. Een dergelijke strijdmethode vereist klassebewustzijn en klassesolidariteit, die niet verzwakt mogen worden door nationalistische geest. Alle factoren, om tot een zuivere stellingname te komen, zijn aanwezig in de politieke strijd der arbeiders ter

verkrijging van volledige democratische rechten — ook als eisen aan de vrije Indonesische Staat zelf —: het recht op vrije meningsuiting in woord en schrift, het recht van vereniging en vergadering, het recht van staking, bestaanszekerheid, gezondheidszorg, onderwijs voor de jeugd, minimumlonen, enzovoorts.

Het klassebewustzijn en klassebegrip dienen voortdurend verdiept en versterkt te worden, opdat zij op een bepaald moment zo snel mogelijk over kunnen gaan in een internationaal klassebewustzijn en klassegevoel. Zo zal dan de verbondenheid tussen de strijd van onze arbeiders en de internationale arbeidersklasse gemakkelijk tot uitdrukking komen. De organisatie van de vakbeweging dient volgens moderne maatstaf te geschieden, dat wil zeggen in industrieverband. De opleiding van de arbeiders zal in overeenstemming moeten zijn met de behoeften van hun strijd, met andere woorden, op een niveau van bewustzijn en begrip van de internationale strijd voor een socialistische wereldorde. In onze onafhankelijkheidsstrijd moeten onze arbeiders-medestrijders een zo sterk mogelijke positie voor zichzelf zien te bereiken, opdat zij de voorhoede kunnen worden in de strijd tegen het imperialisme in Indonesië en de internationale strijd der arbeiders tegen het wereldkapitalisme kunnen versterken.

XI

DE BOEREN

Voor onze boeren heeft onze vrijheidsstrijd alleen dan betekenis, wanneer de democratie ook voor hen voelbaar wordt, wanneer dus de Indonesische nationale revolutie, die nu gaande is, voor hen in haar volle omvang voelbaar wordt als een democratische revolutie ook voor den boer, zodat hij niet meer aan de willekeur van de regeerders is overgelaten, ten volle de vruchten van zijn arbeid kan plukken en niet geplaagd wordt door allerlei maatregelen, die alleen de bedoeling hebben het de regeerders gemakkelijker te maken.

Onze revolutie moet met kracht de strijd aanbinden tegen het feodalisme, dat het platteland nog beheerst en dat door het Nederlandse koloniale bewind in stand werd gehouden door grootgrond-

bezit, feodale overheidsverordeningen, herediensten en verplichte oogstleveringen. Gezien onze overbevolking is de opbrengst van Java's bodem, zelfs bij de meest intensieve bewerking, niet voldoende om het gehele volk te voeden en de levensstandaard op te voeren. Dit feit laat zich met den dag duidelijker gevoelen. Behalve in ons streven naar een meer gelijke verdeling van de bevolking over onze Indonesische eilanden, dus interimmigratie, is ongetwijfeld, gezien de gegeven verhoudingen en de ligging van dit eiland, de directe oplossing van dit bevolkings- en opbrengstprobleem te vinden in de industrialisatie van Java.

Wanneer de overbevolking in de desa's is verminderd, zodat zij ruimte bieden om, langs coöperatieve weg, het levenspeil van de bevolking op te voeren, zal hand in hand met een planmatige, door de overheid gecontroleerde industrialisatie, het grootste gedeelte van het bevolkingsoverschot der desa een vast bestaan kunnen vinden als fabrieksarbeiders, wier levensstandaard omhoog zal gaan tesamen met de algemene bloei en welvaart in Indonesië, in de eerste plaats met de stijgende welvaart van onze boerenstand.

Het desabestuur moet worden verbeterd door de democratische rechten in te voeren met handhaving van oude gewoonten en gebruiken zoals het kiesrecht en de desaraad, welke laatste grotere bevoegdheden moet hebben en meer bekwaamheid zal krijgen naarmate het onderwijs in de desa op een hoger peil wordt gebracht. Deze raad zal leiding moeten geven bij elk streven in de desa, onze maatschappelijke grondslagen moeten vernieuwen en door het toepassen van rationalisatie en efficiency de gehele desa-traditie wijzigen, zodat, ook zonder de ontwikkeling in steden en fabrieken te hebben doorgemaakt, in de desa eveneens de modernisatie haar intrede zal doen met electriciteit en machinerieën om de desabewoner te helpen, zijn levensstandaard te verhogen. Er moeten boerenbonden worden opgericht, die als voorhoede de mentaliteit van den boer zullen helpen aanpassen aan het tempo van ons streven. Niet alleen, dat deze boerenbonden dit werk op georganiseerde wijze en grootscheeps kunnen aanpakken, maar ook zullen zij de eenheid en het contact met de arbeidersbeweging onderhouden.

XII

DE JEUGD

Een van de thans het meest op de voorgrond tredende problemen is dat van de jeugd. Wij kunnen niet ontkennen, dat het lijkt, alsof het nationale ontwaken, dat wij thans beleven, door onze jeugd werd opgewekt. Het heeft de schijn alsof zij het is, die het tempo van onze strijd bepaalt, alsof de revolutie, die wij thans doormaken is voortgesproten uit de geestdrift en wilskracht der jeugd, die dus enkel en alleen door idealen werd voortgestuwd. Dat alles was van voorbijgaande aard. Uit hetgeen hierboven is uiteengezet blijkt echter duidelijk, dat de mogelijkheden voor deze heftige activiteit, deze mentaliteit van de jeugd en de mogelijkheden, dat zij door deze maatschappij aanvaard worden, zijn gelegen in de toestand van die maatschappij zelf.

Hoe die situatie is, is boven ook reeds omschreven, waarbij echter tevens bleek, dat de jeugd, en wel in 't bijzonder de gestudeerde jeugd, die thans brandt van vurige vaderlandsliefde, haar taak als voorhoede niet behoorlijk kan vervullen, wanneer haar nationalisme geen inhoud krijgt door een democratische, sociale geest. Wanneer dat niet het geval is, zal zij op dood spoor geraken, zoals elk eng nationalisme tenslotte doodloopt. In dat geval zal er een ogenblik komen, waarop de massa haar niet meer zal volgen, maar haar zal bestrijden. Dan zal zij ondervinden, dat het niet de soldaten zijn die onze revolutie winnen, maar de massa, de arbeiders en de boeren, tesamen met de intellectuelen en de jeugd. De tijd is nu reeds daar, dat de jeugd haar kijk op de grondslagen van onze maatschappij moet verdiepen en zij dient daarom te begrijpen, dat de kracht van onze strijd niet is geconcentreerd in de jeugd, maar in de massa, voornamelijk in de georganiseerde arbeiders, die een scherp besef hebben van de strijd van alle arbeiders over de gehele wereld. Wanneer onze jeugd, zowel de mannelijke als de vrouwelijke, dit begrijpt, dan weet zij ook, dat de positie, die zij in onze strijd moet innemen, die is van voorhoede, voorvechters van de arbeiders en boeren. Het is duidelijk, dat de veronderstelling, dat onze jeugdorganisaties onze vrijheidsstrijd moeten leiden, op een vergissing berust die onze strijd alleen maar kan schaden.

De enige organisatie, die aanspraak kan maken op de leiding van onze revolutie is de kern van haar politieke kracht, in de vorm van een revolutionnaire, democratische partij.

Gesteund door een revolutionnaire arbeiderspartij, zal onze jeugd de voorhoede kunnen vormen van die partij, die de leiding van onze strijd heeft. Een nog groter vergissing begaan diegenen, die denken, dat de jeugd, die in het legerverband is opgenomen, hetzij in de lagere rangen of als officier, in staat zou zijn onze revolutie te leiden — hoewel deze vergissing is te begrijpen. In de afgelopen jaren hebben wij te vaak de militaire macht ondervonden. Het kon ook niet uitblijven, dat dit, en daarnaast het feit dat onze jeugd en ons hele volk een militaire opleiding hebben gekregen, het misverstand in de wereld hielpen, dat onze strijd een militaire strijd zou zijn, die geleid moest worden door militairen. Alleen begrip van de maatschappelijke ondergrond van onze huidige strijd kan dit misverstand uit de weg ruimen. Onze jeugd kan niet de drager zijn van fascistisch of feodaal militairisme. Een beter begrip omtrent alles, wat met dit probleem samenhangt, moet worden ontwikkeld. Terwijl onze jeugd nu bezig is te strijden, moet aan haar begrippen inhoud worden gegeven en haar inzichten worden gewijzigd, opdat zij zich niet verlaagt tot een dier, dat alleen kan vechten, maar een revolutionnaire jeugd wordt, die een nieuwe wereld tegemoet treedt met idealen, met bewustheid en zuiver begrip ten aanzien van de strijd voor ons volk en voor de mensheid in het algemeen.

XIII

HET LEGER

Gezien de toestand, die voor het moment op de wereld heerst, is het natuurlijk noodzakelijk, dat wij onze paraatheid om ons land en ons volk te verdedigen, vergroten door een volledige legermacht. Wij hebben dringend een verdedigingssysteem nodig, wij hebben een leger nodig, georganiseerd volgens moderne maatstaven. Onze gehele jeugd moet tot die paraatheid worden opgeleid. Daarvoor hebben wij niet alleen een goed georganiseerd, modern bewapend leger nodig, maar ook militaire training voor het gehele

volk, in de eerste plaats voor de jeugd. Zo spoedig mogelijk moeten wij militieplicht voor het volk in het leven roepen, zodat de gehele jeugd, vanaf een bepaalde leeftijd, een militaire training gedurende een vastgestelde periode doormaakt.

Omdat de nodige middelen en uitrusting nog ontbreken, moeten wij ons behelpen met beperkte middelen, terwijl intussen het ontbrekende moet worden aangevuld. In de eerste plaats moet natuurlijk de opleiding ter hand worden genomen, aan een academie voor land- en zeemacht. Het tekort aan leerkrachten hiervoor kan worden aangevuld met buitenlandse leraren en instructeurs. Om onze verdediging in de vorm van bewapening op te kunnen bouwen behoren wij, in de positie waarin wij thans verkeren, andere behoeften daaraan op te offeren. Het fabriceren en aankopen van wapenen moet in onze omstandigheden als een belang van de eerste orde worden beschouwd. Met erkenning van de noodzakelijkheid van deze militaire kant van onze zaak, mogen wij echter nooit een moment uit het oog verliezen, op welke strijd wij hierboven de nadruk hebben gelegd; in geen geval dus mogen wij ons vergissen in het bepalen van de juiste waarde die deze militaire aangelegenheid in onze revolutie vertegenwoordigt. Nu wij in onze strijd de Indonesische Staat als strijdmiddel hebben, zijn wij verplicht om ook een verdedigingsmiddel voor die staat te scheppen, met andere woorden het leger. Dat mag echter niet betekenen, dat wij knechten worden van die staat of van dat leger, alias fascisten en militairisten.

De grenzen tussen dit probleem en de geest van onze democratische revolutie moeten zeer scherp worden getrokken, opdat wij niet deze geest en onze revolutie ten dode doemen, omdat wij in militairisme en fascisme zijn beklemd geraakt.

Soetan Sjahrir werd in 1909 te Padang-Pandjang (Sumatra's Westkust) geboren als zoon van welgestelde Menangkabause ouders. Hij bezocht, op Java, een middelbare school, waar hij al heel spoedig een vooraanstaande rol speelde in de jeugdbeweging. Als student naar Nederland gekomen, trad hij toe tot de Perhimpoenan Indonesia, waarvan hij vrijwel gedurende zijn gehele verblijf in Holland bestuurslid bleef.

Begin 1932 werd Sjahrir naar Java teruggeroepen om de leiding op zich te nemen van een nieuwopgerichte volkspartij, de Pendidikan Nasional Indonesia (hetgeen wil zeggen Nationale Scholingspartij), wier doelstelling het was, de politieke en algemeen culturele opvoeding van haar leden ter hand te nemen. Daartoe werden cursussen en studieclubs over geheel Java en later ook op de andere eilanden opgericht, die met groot enthousiasme en ijver werden gevolgd, zodat zich al in die jaren een goed geschoold kader begon te vormen.

Het gevolg bleef dan ook niet uit: reeds in 1934 werd het gehele P.N.I.-bestuur gevangengezet en na een langdurig voorarrest naar Boven-Digoel verbannen, waar het nog in ..... 1943 verbleef, met uitzondering van Sjahrir en Moh. Hatta, wie reeds eerder als „intellectuelen" een gunstiger gelegen interneringsoord was aangewezen. Zij werden tenslotte door de Japanners „bevrijd". Tijdens de Japanse bezetting was Sjahrir een van de leiders van het georganiseerde ondergrondse verzet.